

Förord

Detta dubbelnummer är det elfte numret av Nordisk socialrättslig tidskrift. Arbetet med tidskriften ger upphov till frågor om vad socialrätt är, vilka områden och teman som kan inkluderas inom detta ämne, samt vilken roll en nordisk tidskrift på området har och bör ha. Det är ett mycket stimulerande arbete och under kommande terminer kommer vi att involvera vårt redaktionsråd mer i detta arbete.

Ambitionen med tidskriften är – och har sedan dess start 2010 varit – att främja nordisk samverkan inom forskning, normgivning och tillämpning på det socialrättsliga området. Tidskriften välkomnar bidrag som berör socialrätt i vid bemärkelse, dvs. socialrättens alla ämnesområden – socialförsäkringsområdet, socialtjänsten samt hälso- och sjukvården. Vi välkomnar bidrag från samtliga nordiska länder och inte minst artiklar som innefattar nordiska jämförelser. Som redaktörer anser vi att det är viktigt att hämta inspiration från våra nordiska grannländer i olika rättsliga frågor samt även teoretiska och metodologiska förhållningssätt. Författare uppmanas att skriva på ett sätt som just främjar sådant utbyte. Tvärvetenskapligt präglade bidrag är också välkomna även om basen i tidskriften är tydligt rättsvetenskaplig.

I vårt granskningsförfarande strävar vi efter att ha en granskare från samma land som författaren/rna och en granskare från ett av de andra nordiska länderna. Detta stimulerar i sig utbyte och vidareutveckling av gränsöverskridande frågor. Vi redaktörer ser tydligt hur vetenskaplighe-

ten och kvaliteten i artiklarna fördjupas och förbättras av granskningsförfarandet och vi är mycket tacksamma för den tid och kraft som kollegor lägger ned på detta arbete.

I tidskriften publiceras i första hand granskade längre artiklar. Dessa genomgår så kallad dubbel blind granskning (double blind peer review), dvs. granskning av två experter som är anonyma både i förhållande till författaren och varandra. I tidskriften publiceras även kortare rättsfalls-kommentarer samt även recensioner och debattartiklar. Vi vill gärna se fler sådana bidrag och ber er läsare av tidskriften att tipsa och uppmuntra kollegor till sådan publicering. I och med digitaliseringen av tidskriften hoppas vi kunna publicera kommentarer, recensioner och debattartiklar på vår hemsida snabbare och mellan utgivningen av de ordinarie numren.

Detta nummer speglar socialrättens bredd både ämnesmässigt och geografiskt. Artiklarna täcker allt från om när skolfrånvaro ska ses som ett socialt problem (Hanne Hartoft, John Klausen och Trine Schultz, Aarhus och Aalborg universitet) till beaktande av social hänsyn i offentlig upphandling (Alfred Streng, Åbo akademi), men också frågor rörande försörjningskravet vid anhörginvandring i Sverige (Lovisa Häckner Posse, Lunds universitet). I numret inkluderas även en artikel som handlar om de juridiska ramarna för utvecklingen av individualiserad medicin (personalised medicine) i Danmark och frågor om detta kan legitimeras utifrån solidaritetskäl (Katharina Ó Cathaoir, Köpenhamns universitet) och slutligen ett bidrag som behandlar den svenska Ersättningsnämndens arbete med att bedöma om ersättning skulle ges till dem som utsatts för övergrepp och försummelse inom ramen för den sociala barnvården under åren 1920-1980 (Johanna Schiratzki, Johanna Sköld och Bengt Sandin, Ersta Sköndal Bräcke högskola samt Linköpings universitet).

Bidragen i detta nummer rör Finland, Danmark och Sverige, men samtliga bidrag har intresse för alla nordiska jurisdiktionerna. Även metodologiskt finns en spännvidd genom att det sistnämnda bidraget är tvärvetenskapligt historiskt-rättsvetenskapligt medan andra utgör viktiga rättsvetenskapliga bidrag. Vi ser också hur artiklarna tar avstamp i teorier om bland annat solidaritet, sållningsmekanismer i välfärdsstaten och att bidragen inkluderar empiriska undersökningar och fynd från andra vetenskapliga fält. Det visar tydligt på spännvidd och spänst i den socialrättslig forskningen som vi tycker är spännande.

Det är också glädjande att i detta nummer kunna inkludera en intressant kommentar av ett intressant rättsfall från den svenska Högsta domstolen. Domen rör frågan om en beredskapssköterska skulle dömas för olaga frihetsberövande efter att ha stängt in en brukare på ett vård- och omsorgsboende genom att ha blockerat dörren med en stol. Denna är skriven av Lena Wahlberg (Lunds universitet). Numret innehåller också två recensioner. En är skriven av Mette Hartlev (Köpenhamns universitet) gällande Yana Litins'kas avhandling *Assessing capacity to decide on medical treatment: On human rights and the use of medical knowledge in the laws of England, Russia and Sweden* som hon försvarade i december 2018. Den andra recensionen behandlar antologin *Unaccompanied Migrant Children: Social, Legal, and Ethical Perspectives* vars bidrag fokuserar på mottagandet av ensamkommande barn och unga ur flera vetenskapliga perspektiv. Denna är skriven av Moa Kindström Dahlin (Uppsala universitet).

Vi vill här passa på att påminna om att kollegorna i Köpenhamn generöst har åtagit sig att organisera nästa Nordiska socialrättsliga konferens i maj 2020. Mer information kommer att kommuniceras via alla våra olika forskarnätverk och hemsidan för Nordisk socialrättslig tidskrift – www.nordisksocialrattslig.se.

Stockholm, Uppsala och Göteborg, juni 2019

Pernilla Leviner, Anna-Sara Lind och Thomas Erhag

Denna digitala version är nedladdad från lawpub.se

Den licens som tillämpas för de verk som finns på lawpub.se är Creative Commons CC BY-NC 4.0. Licensvillkoren måste följas i sin helhet och dessa finner du här:

<https://creativecommons.org/licenses/bync/4.0/legalcode.sv>

Sammanfattningsvis innebär licensen följande:

Tillstånd för användaren att

- Kopiera och vidare distribuera materialet oavsett medium eller format
- Bearbeta och bygga vidare på materialet

Villkoren för tillståndet är

- Att användaren ger ett korrekt erkännande, anger en hyperlänk till licensen och anger om bearbetningar är gjorda av verket. Detta ska göras enligt god sed.
- Att användaren inte använder materialet för kommersiella ändamål.
- Att användaren inte tillämpar rättsliga begränsningar eller teknik som begränsar andras rätt att göra något som licensen tillåter.

Se även information på

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.sv>